

Patricia Lockwood

Lesz még másik
belőled?

A fordítás az alábbi kiadás alapján készült:
Patricia Lockwood: *Will There Ever Be Another You*,
Riverhead Books, 2025

Copyright © 2025 by Patricia Lockwood
Hungarian translation © Morcsányi Júlia, 2026

A művész jelen van

Nincs rémisztőbb annál, mint amikor egy könyv érkezik postán, és rajta van a nevem. – Olvass egy kicsit az elejéről – kéri valaki, én kétszázas pulzussal kinyitom, tudom, nemsokára hallok majd magam, ahogy azt mondom, *Van Gah*. „Megnyitotta a portált.”

A fikcióról kellene beszéljek. Ehelyett a valóságosról beszélek a lakásom középpontjában lévő képernyőn keresztül. Nem azt próbálok megmagyarázni, hogy mit értett ezen a nő, mondom. Mint egy virágkelyhet, próbálok kibontani a tényt, hogy ott volt. „Akarsz látni egy képet róla? Egy videót, ahol énekel?”

Olyan érzés, mint a vágy, mondja az újságíró – biztosan ezért kapjuk azon magunkat, hogy nem találjuk a szavakat, zokogunk, és önkéntelenül is újrjátsszuk a *Művész jelen van*t. Ismét tinikora alagsorában van; új, furcsa kezemmel gesztikulálok neki. Mert igenis vágy együtt jelen lenni a világban, párhuzamosan, csöndben, és ezt-azt mutogatni egymásnak a telefonunkon.

– Olyan, mintha Joyce Carol Oates próbálna viszályt szítani köztünk – mondom. – Mindenkinek ismerős ez az érzés?

Három teljes hétig minden éjjel rémálmaim voltak, hogy az *eltörléskultúráról* fognak kérdezni. Legnagyobb félelmem ez a téma – van, hogy annyira rettegek már a lehetőségtől is, hogy kérdés nélkül azonnal elkezdek beszélni róla, és eközben lehetőséget adok, hogy a közvélemény engem is lemészároljon. Mert oda minden finom számításom, és már nem tudom, mit szabad kimondani. „Én leszek az irodalom Aaron Neville-je” – ez így rendben volt?

A macskája valahogy a börtönt idézi, úgy képzelem, ezt mondja valaki. Csak óvatosan.

Egy újabb interjúra készülök, mikor a tömeg beront a Capitoliumba. El kell mennem haját vágatni, feszülten szorongatom az ölemben a telefonom a fodrászköpeny alatt, és végig azon gondolkodom, vajon épp levágják-e a Képviselőház elnökének fejét. A hajamat egy ötven év körül stylist csinálja, aki úgy hisz bennem, mint még soha senki: azt gondolja, tudok majd viselni egy kora kilencvenes évekre emlékeztető Menő Csaj-frizurát. Mikor a szalonból visszalépek az események sodrába, olyan érzés fog el, ami korábban valószínűleg még soha: amerikai.

A legtisztább posztoló, mondták sokan az exelnökről, aki a legjobban szeretett posztolni. Végleg eltiltották, és úgy lebegett, mint egy megszállható testet kereső szellem, majd végül megpróbált @garycoby-ként testet ölteni. Gary Coby. Tehát az egésznek semmi köze hozzám, döbbenek rá. Csak szerencsés időpontban

jelent meg könyvem arról, hogy az internet az emberi elme végét jelenti.

Egy nyolcvanöt éves nő írja le a legelképezhetőbb dolgot rólam, amit életemben olvastam. Jól teszi, egészségére, gondolom.

A baj első jele, mikor elkezded azt hinni, hogy hazudsz. A baj második jele, mikor elkezded azt hinni, hogy nem egy személy vagy. A baj harmadik jele, mikor elkezded azt hinni, hogy a beszéden keresztül kivérzed szeretteid élő képét. Az emlékek, amiket hagysz magadban tovább élni, megőriznek valami erekkkel átszőtt bársonyosságot, fogékony bőséget, ami együtt rebben a fűvel, minden pórusában levegővel teli. De mire gondolok? Ha nem írtam volna az unokahúgomról, talán már semmim nem lenne, amibe kapaszkodhatnék. Az előző év mintha visszafelé törölte volna az időt. Egyik reggel pánikban ráírok Maryannre. „Figyelj, meghalt David Bowie? Mert azt álmodtam, hogy igen.” „Hallod – válaszolja döbbeneten, elragadtatva –, David Bowie öt éve meghalt.” „Akkor tényleg megmondtam előre”, válaszolom.

A ruháimnak és a fényeknek olyannak kell lenniük, mint egy „holland festményen”, amikor távfotózáson veszek részt a saját lakásomban. Éppen ezen az es-tén indítják meg a szülést is. Két óráig ugyanabban a pózban ülök, egy borostyánnal benőtt ablak keretez.

(Nem volt még fotós, aki, amikor meglátott, azt akarta volna, hogy felugorjak vagy akár mosolyogjak. Mindig csak a holland festmény kell.) De „Megszületett már a baba?”, suttogom folyamatosan a férjemnek, aki fél lábbal szinte a macskaalomban próbálja a legelőnyösebb fényű lámpánkat a fejem fölé tartani. Deréktól lefelé nem érzek semmit. Jason nagyon gondosan megetet velem egy marék kesudiót, mozdatlan holland ajkaimon át. Egy ponton a fotós véletlenül törli az összes képet, és az egészet újra kell kezdenünk. „Most születik a baba?” Jobb, ha siet, gondolom, hogy róla is készülhessen kép. Jobb, ha siet, hogy a lélegzetelállító belépőjéről faggathassuk.

– Beszéltem már arról, hogy nem vagyok neurotipikus? – kérdezem Jasont, aki a másik szobából figyel, ha esetleg szükségem lenne valami kulcsfontosságú információra, például hogy hol lakom. – Nem – mondja –, de arról beszéltél, hogy szinesztéziád van. Azt mondtad, mindig jégkockákat látsz, ahányszor csak kimondod, hogy „hűtőszekrény”, és valahányszor pikolót hallasz, eszedbe jut a függetlenségi háború. De szerintem ez nem szinesztézia – mondja egy pillanatnyi gondolkodás után. – Szerintem ez az, amikor az ember tudja, mit jelentenek a szavak.

– Descartes-ot egy kis pohár víznek látom. – Ki nem?

Fejfájás, írtam, bár sosem belül éreztem – inkább mintha csatlakoztam volna valami rajtam kívül eső fejfájáshoz. „Bizonyos napokon szinte úgy érzem,

visszatér a delírium. Feszít, kényelmetlen, mint-ha az idegpályák próbálnák áttörni a külső falakat.” „Mintha szilárd tárgyak zuhognának.” „Az olvasási képességem feltűnik, majd eltűnik, mint valami varázsbolt.” És: „Olyan különös. Még durva papírt megérinteni is iszonyú kín. Ezért ült Howard Hughes meztelenül a sötétben, nézte a *Zebra kutatóbázist*, és olyan hosszú, sárga körmei voltak, mint annak, aki a Guinness-rekordot tartotta.”

– Nem tudom, érdekli-e őt az etika – mondta a nyolcvanöt éves nő. – Szerintem zseni, de fogalmam sincs, melyik fajta. – Csak két fajta van, és abból az egyik: a gonosz. Úgyhogy most már ezen is aggodhatok.

Az egyik nőről, aki interjút készít velem, kiderül, hogy transzokat kirekesztő radikális feminista, vagyis egy TERF, amire csak akkor döbbenek rá, amikor kapok tőle egy e-mailt, amiben leírja, hogy *egész dél-előtt a genderről vitázott online*. Ez mostanában már csak egyet jelenthet. Na, várjuk csak ki, amíg tudomást szerez Dennisről. Mikor a cikk megjelenik, van hozzá egy kép is rólam, nagy bociszemekkel ülök a parkban egy padon, alatta a felirat, büntetésképpen: *Nem egy neurotipikus ember*.

Ennek a mellérendelésnek a fényében úgy nézek ki, mint egy esettanulmány egy orvosi lapból, akinek megengedték, hogy maga válassza ki a ruháit.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.

www.magveto.hu

www.facebook.com/magveto

magveto.kiado@lira.hu

Felelős kiadó Dávid Anna

Nyomta és kötötte
az Alföldi Nyomda Zrt., Debrecen, 2026-ban
Felelős vezető Pataki Lajos vezérigazgató

Felelős szerkesztő Rostás Eni
Kézirat-előkészítő Tomka Eszter
Korrektor Hradeczky Moni
Műszaki vezető Takács Klári
A borítót Visnyai Zoltán,
a kötetet Pintér József tervezte
Kiadványszám 9408
ISBN 978-963-14-4674-6